

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 februarie

Seria I, Anul XVIII, Nr. 8 (200), 2010

VIZITA „AD LIMINA APOSTOLORUM”

Din sumar:

Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare 2010- pag. 2-3;

O impresionantă personalitate, Petru Maior - pag. 9-10;

Adunarea Eparhială - pag. 17.

Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru Postul Mare 2010

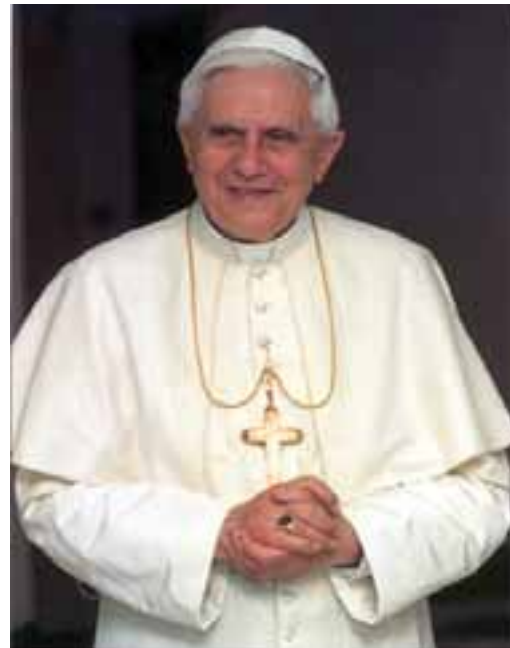
„Dreptatea lui Dumnezeu vine prin credința în Isus Cristos” (Romani 3,21-22)

Iubiți frați și surori,

În fiecare an, cu ocazia Postului Mare, Biserica ne invită la o revizuire sinceră a vieții noastre în lumina învățăturilor evanghelice. În acest an aș dori să vă propun câteva reflecții asupra temei vaste a dreptății, plecând de la afirmația paulină: „Dreptatea lui Dumnezeu vine prin credința în Isus Cristos” (Romani 3, 21-22).

Dreptatea: „dare cuique suum”

Mă opresc în primul rând asupra semnificației termenului „dreptate”, care în limbajul comun implică „a da fiecăruia ce este al său - *dare cuique suum*”, după cunoscuta expresie a lui Ulpiano, jurist roman din secolul al III-lea. În realitate, însă, o astfel de definiție clasică nu precizează în ce constă acel „al său” care trebuie asigurat fiecăruia. Acel lucru de care omul are mai multă nevoie nu poate să îi fie garantat prin lege. Pentru a se bucura de o existență în deplinătate, îi este necesar ceva mai intim care poate să îi fie acordat numai în mod gratuit: putem spune că omul trăiește din acea iubire pe care numai Dumnezeu i-o poate comunica, creându-l după chipul și asemănarea sa. Sunt cu siguranță utile și necesare bunurile materiale - Isus însuși s-a preocupat să vindece bolnavii, să sature mulțimile care îl urmau și cu siguranță condamnă indiferența care și astăzi constrânge sute de milioane de ființe umane la moarte prin

lipsa de hrană, de apă și de medicamente -, dar dreptatea „distributivă” nu îi dă ființei omenești acel tot „al său” care i se cuvine. Ca de pâine, și mai mult decât de ea, el are într-adevăr nevoie de Dumnezeu. Scria Sfântul Augustin: dacă „dreptatea este virtutea care distribuie fiecăruia ce este al său... nu dreptatea omului este cea care îl îndepărtează pe om de adevăratul Dumnezeu” (De civitate Dei, XIX, 21).

De unde vine dreptatea?

Evangelistul Marcu relatează următoarele cuvinte ale lui Isus, care se încadrează în dezbaterile de atunci referitoare la ceea ce este pur și ceea ce este impur: „Nu este nimic în afara omului care, intrând în el, să-l poată face impur însă cele care ies din om, acelea îl fac pe om impur... Ceea ce iese din om, aceea îl face pe om impur. Căci din inima omului ies gândurile rele” (Marcu 7,14-15.20-21). Dincolo de chestiunea imediată referitoare la mâncare, putem să întrezărim în reacția fariseilor o ispită permanentă a omului: aceea de a identifica originea răului într-o cauză exterioară. Multe dintre ideologiile moderne au, studiindu-le bine, această premiză: deoarece nedreptatea vine „din afară”, pentru ca să domnească dreptatea este suficient a îndepărta cauzele exterioare care împiedică punerea în ei practică. Acest fel de a gândi - atrage atenția Isus - este naiv și miop. Nedreptatea, rod al răului, nu are rădăcini în mod exclusiv exterioare; are originea în inima omului, unde se găsesc germeii unei misterioase conviețuirii cu răul. O recunoaște cu amar Psalmistul: „Iată, întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea” (Psalm 51,7). Da, omul este făcut fragil

(continuare în pag. 3)

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator,

Ioan F. Pop: secretar de redacție.

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli, Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Alexandru Toma

Str. Borsecului Bl. X16, Ap. 30
Tel: 0259.472.823; 0741.933.193

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

(urmare din pag. 2)

de un impuls profund, care îl rănește în capacitatea de a intra în comuniune cu celălalt. Deschis prin natură la liberul flux al împărtășirii, simte înlăuntrul său o stranie forță de gravitație care îl face să se închidă în sine însuși, să se *afirme deasupra și împotriva* celorlalți: este egoismul, consecința a păcatului original. Adam și Eva, seduși de minciuna Satanei, luând misteriosul fruct împotriva poruncii dumnezeiești, au înlocuit logica încrederii în Iubire cu aceea a suspectării și a competiției; logica primirii, a așteptării cu încredere de la Celălalt, cu aceea plină de anxietate a acaparării și a acționării de la sine (cf. *Facere* 3,1-6), experimentând ca și rezultat un sentiment de neliniște și de incertitudine. Cum poate omul să se elibereze de acest impuls egoist și să se deschidă iubirii?

Dreptatea și Sedaqah

În inima înțelepciunii lui Israel găsim o legătură profundă între credința în Dumnezeu care „*scoate din pulbere pe cel sărac*” (*Psalom* 112,7) și dreptatea față de aproapele. Însuși cuvântul cu care este indicată în ebraică virtutea dreptății, *sedaqah*, o exprimă foarte bine. Într-adevăr *Sedaqah* înseamnă, pe de o parte, acceptarea deplină a voinței Dumnezeului lui Israel; pe de altă parte, echitatea față de aproapele (cf. *Ieșire* 20,12-17), în mod special față de cel sărac, de străin, de orfan și de văduvă (cf. *Deuteronom* 10,18-19). Cele două semnificații sunt legate însă, pentru că a da săracului, pentru israelit, nu este altceva decât a da în contraschimb ceea ce datorează lui Dumnezeu, care a avut milă de mizeria poporului Său. Nu întâmplător dăruirea lui Moise a tablelor Legii, pe muntele Sinai, are loc după trecerea Mării Roșii. Ascultarea Legii, așadar, presupune credința în Dumnezeu care cel dintâi a „ascultat plângeră” poporului Său și s-a „*pogorât să-l izbăvească din mâna Egiptenilor*” (cf. *Ieșire* 3,8). Dumnezeu este atent la strigătul celui nefericit și ca răspuns cere să fie ascultat: cere dreptate față de cel sărac (cf. *Sirah* 4,4-5.8-9), cel străin (cf. *Ieșire* 22,20), față de sclav (cf. *Deuteronom* 15,12-18). Pentru a intra în dreptate este de aceea necesar să ieșim din acea iluzie a auto-suficienței, din acea stare profundă de închidere, care este originea însăși a nedreptății. Este nevoie, cu alte cuvinte, de o „*ieșire*” mai profundă decât aceea pe care Dumnezeu a făcut-o cu Moise, o eliberare a inimii, pe care doar cuvântul Legii nu poate să o realizeze. Există deci, pentru om, speranță de dreptate?

Cristos, dreptatea lui Dumnezeu

Mesajul creștin răspunde în mod pozitiv la setea de dreptate a omului, așa cum afirmă apostolul Pavel în *Scrisoarea către Romani*: „*Dar acum, în afară de Lege s-a arătat dreptatea lui Dumnezeu... prin credința în Isus Cristos, pentru toți și peste toți cei ce cred, căci nu este deosebire, fiindcă toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu, îndreptându-se în dar cu harul Lui, prin răscumpărarea cea în Cristos Isus. Pe Care*

Dumnezeu L-a rânduit (jertfă de) ispășire, prin credința în sângele Lui” (*Romani* 3,21-25).

Care este deci dreptatea lui Cristos? Este înainte de toate dreptatea care vine din har, unde nu omul este cel care repară, cel care se vindecă pe sine însuși și pe ceilalți. Faptul că „ispășirea” are loc în „sângele” lui Isus înseamnă că nu sacrificiile omului sunt cele care îl eliberează de greutatea păcatelor, ci gestul de iubire al lui Dumnezeu care se deschide până la extrem, până la a face să treacă asupra sa „blestemul” care se cuvine omului, pentru a-i transmite în schimb „binecuvântarea” care se cuvine lui Dumnezeu (cf. *Galateni* 3,13-14). Dar aceasta ridică imediat o obiecție: ce dreptate este acolo unde dreptul moare pentru cel vinovat și vinovatul primește în schimb binecuvântarea care i se cuvine dreptului? Nu primește astfel fiecare contrariul a ceea ce este „*al său*”? În realitate, aici se deschide dreptatea divină, în mod profund diferită de cea omească. Dumnezeu a plătit pentru noi în Fiul Său prețul răscumpărării, un preț cu adevărat exorbitant. În fața dreptății Crucii omul poate să se revolte, pentru că ea pune în evidență faptul că omul nu este o ființă autarhică, ci are nevoie de un Altul pentru a fi pe deplin el însuși. A se converti la Cristos, a crede în Evanghelie, înseamnă în definitiv tocmai aceasta: a ieși din iluzia autosuficienței pentru a descoperi și a accepta propria nevoie - nevoie de ceilalți și de Dumnezeu, exigența iertării Sale și a prieteniei Sale.

Se înțelege atunci că credința este cu totul altceva decât un fapt natural, comod, evident: este nevoie de smerenie pentru a accepta că am nevoie ca un Altul să mă elibereze de „al meu”, pentru a-mi da în mod gratuit „al Său”. Aceasta are loc în mod special în Sacramentele Pocăinței și Euharistiei. Datorită acțiunii lui Cristos, noi putem să intrăm în dreptatea „cea mai mare”, care este aceea a iubirii (cf. *Romani* 13,8-10), dreptatea celui care se simte în orice caz mai mult datornic decât creditor, pentru că a primit mai mult decât putea să se aștepte. Tocmai întărit de această experiență, creștinul este împins să contribuie la formarea unor societăți drepte, unde toți să primească ceea ce este necesar pentru a trăi după propria demnitate de oameni și unde dreptatea este însuflețită de iubire.

Iubiți frați și surori, Postul Mare culminează cu Triduum-ul Pascal, în care și în acest an vom celebra dreptatea divină, care este plinătate de caritate, de dar, de mântuire. Fie ca acest timp penitențial să fie pentru fiecare creștin un timp de autentică convertire și de intensă cunoaștere a misterului lui Cristos, venit să împlinească toată dreptatea. Cu astfel de sentimente, împart din inimă tuturor Binecuvântarea Apostolică.

Din Vatican, 30 octombrie 2009

BENEDICTUS PP. XVI

www.catholica.ro

Vizita „ad limina apostolorum”

Roma - 7-14 februarie 2010

Episcopii catolici din lumea întreagă, după cum este bine cunoscut, efectuează o vizită la Roma, o dată la 5 ani, pentru a se ruga și a se închina la mormintele Sfinților Apostoli Petru și Pavel, pentru a se întâlni cu Papa (CCEO can. 208) urmașul lui Petru, spre a-i întări în credință (cf. Lc 22, 32) precum și pentru a vizita dicasterele curiei romane. Vizita „ad limina apostolorum” este un semn al comuniunii și al catolicității Bisericii precum și al colegialității episcopale prin:

1. dimensiunea sacră – are caracter de pelerinaj la mormintele Sfinților Apostoli Petru și Pavel, la care se adaugă toate celelalte celebrări liturgice și rugăciuni din timpul acestei vizite;

2. dimensiunea personală, umană, concretizată printr-o întâlnire privată cu Papa de la Roma, urmașul Sfântului Petru;

3. dimensiunea colegială realizată prin întâlnirile cu responsabilii dicasterelor curiei romane.

În timpul vizitei „ad limina apostolorum”, împreună cu Sfântul Părinte, cu cardinalii și cu ceilalți episcopi pe care i-am întâlnit, s-au împărtășit bucuriile și dificultățile, realizările și neîmplinirile pe care le trăim în Biserica noastră, dar și în Biserica Universală. Rugăciunea la mormintele Sfinților Apostoli Petru și Pavel precum și celebrarea liturgică împreună cu Papa, în Bazilica „San Pietro”, este foarte importantă deoarece la întâlnirea personală cu Sfântul Părinte fiecare episcop poate discuta, în spirit fratern, toate problemele eparhiei precum și alte probleme strict personale.

Deci, în perioada 7–14 februarie, după cum știți, întreg episcopatul din România, roman-catolici și greco-catolici, împreună cu Preafericitul Părinte Lucian și cu Înalt Preasfințitul Ioan Robu, președintele Conferinței Episcopale, am efectuat această vizită „ad limina apostolorum”.

Luni, 8 februarie, la orele 7.30 am început acest periplu prin celebrarea unei Sfinte Liturghii la mormântul Sfântului Apostol Petru, unde cu toții, reculeși în rugăciune și plini de emoție, ne-am rugat pentru țara noastră, pentru Biserica noastră, pentru toți credincioșii români din lumea întreagă, pentru intențiile Sfântului Părinte, pentru pacea lumii. Tot luni am fost primiți la Congregația pentru Institutele de Viață consacrată (Congregația pentru călugări) apoi la Congregația pentru Bisericile Orientale și la Secretariatul de Stat al Vaticanului. De asemenea, luni au fost primiți de către Sfântul Părinte, în audiență privată, Mitropolitul de București Ioan Robu, Arhiepiscopul de Alba Iulia Gheorghy Jakubiniy, episcopul de Iași Petru Gherghel cu auxiliarul Aurel Percă și episcopul romano-catolic de Oradea, Bocskei Laszlo.

Marți, 9 februarie, de la orele 9.30 am avut întâlniri la Congregația pentru Cler, Congregația pentru

Doctrina Credinței, Consiliul Pontifical pentru Comunicații Sociale. În aceeași zi, după amiază, de la orele 16.30, am vizitat Consiliul Pontifical pentru pastorala Migrațiilor și Consiliul Pontifical „Justitia et Pax”. Seara episcopii greco-catolici au vizitat Curia Generală a Surorilor Baziliene de la Roma, unde lucrează și Maica Ioana Bota.

Miercuri, 10 februarie, la orele 9.30, am fost primiți la Congregația pentru Cauzele Sfinților, la Consiliul Pontifical pentru interpretarea Textelor Legislative și la Consiliul Pontifical pentru Cultură. La amiază i-am vizitat pe Călugării Camaldolezi din Piața San Gregorio al Celio, unde avem 5 tineri care se pregătesc pentru călugărie. Tot miercuri, la orele 16.00, am celebrat Sfânta Liturghie la mormântul Sfântului Apostol Pavel, în Bazilica „San Paolo fuori le mura”. În seara aceeași zile, de la orele 20.00, am participat la vecernia care se celebrează în Bazilica „Santa Maria in trastevere”, împreună cu Comunitatea „San Egidio”.

Joi, 11 februarie, ziua apariției Maicii Domnului la Lourdes, am celebrat Sfânta Liturghie împreună cu Sfântul Părinte în Bazilica „San Pietro”, la altarul principal. În aceeași seară, Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun, a dat o recepție în onoarea episcopilor la sediul acesteia.

(continuare în pag. 5)

(urmare din pag. 4)

Vineri, 12 februarie, a avut loc vizita la Congregația pentru Episcopi. De la orele 11.00 Episcopatul greco-catolic a fost primit de către Sfântul Părinte în audiență privată și, astfel, începând cu Preafericitul Părinte Lucian, fiecare l-am întâlnit pe Papa câte un sfert de oră. La orele 12.15 a avut loc audiența cu întreg episcopatul din România. Înalt Preasfințitul Robu a rostit un cuvânt de salut iar Sfântul Părinte a ținut un discurs. Masa de prânz din această zi a fost organizată la Colegiul „Pio Romeno”, fiind invitați, alături de episcopii din România, Cardinalul Leonardo Sandri, Prefect al Congregației pentru Bisericile Orientale, Ambasadorii României pe lângă Quirinale și Santa Sede, alți prieteni ai Colegiului și, se înțelege, toți seminariștii. În după amiaza aceleiași zile am fost primiți la Consiliul Pontifical pentru Laici și la Consiliul Pontifical pentru Familie.

Sâmbătă, 13 februarie, la orele 8.30 am avut întâlniri la Consiliul Pontifical pentru Pastorală Sănătății, la Congregația pentru Educație Catolică, la Congregația pentru Cultul Divin și la Consiliul Pontifical pentru Unitatea Creștinilor. În același timp au fost primiți de către Sfântul Părinte, în audiență privată, Episcopul de Timișoara, Martin Roos, episcopul de Satu Mare, Jenő Schönberger și episcopul de Chișinău, Anton Coșa.

Duminică, 14 februarie, am celebrat Sfânta Liturghie la Capela postului de Radio Vatican, la orele 8.10, pentru credincioșii din România. Iar la orele 15.15 am plecat cu avionul spre casă.

În cuvântul de salut al Înalt Preasfințitului Ioan Robu, în calitate de președinte al Conferinței Episcopilor Catolici din România, l-a invitat pe Sfântul Părinte, Papa Benedict al XVI-lea să ne facă o vizită în România, „pentru a întări mărturia pe care credincioșii greco-catolici și romano-catolici o aduc în această țară, și pentru a întâlni întregul popor român și a oferi Bisericilor îmbrățișarea păcii, în caritate”. De asemenea, IPS Ioan Robu l-a informat pe Sfântul Părinte despre situația Bisericii Catolice din România, despre reușitele pe plan pastoral, social, educativ și ecumenic, dar și despre dificultățile pe care Biserica noastră trebuie încă să le înfrunte. A amintit de situația încă nerezolvată a proprietăților Bisericii Greco-Catolice confiscate în 1948 și nerestituite; de

înaintarea în ritm lent a dialogului cu Biserica Ortodoxă Română; de dificultățile pe plan pastoral și social, provocate de schimbările sociale și culturale din țara noastră, de emigrație. Apoi a amintit și despre indiferența cu care autoritățile române tratează situația cu care se confruntă Catedrala Sfântul Iosif.

Sfântul Părinte, în discursul ținut episcopilor din România, și-a exprimat speranța că în dialogul dintre catolicii și ortodocșii se vor găsi „soluții adecvate, în acel spirit de dreptate care trebuie să însuflețească raporturile dintre frații în Cristos”. Apoi Papa i-a îndemnat pe Episcopii catolici să colaboreze cu Biserica Ortodoxă pentru „apărarea rădăcinilor creștine ale Europei și a valorilor creștine”, pentru o mărturie comună „asupra unor teme precum familia, bioetica, drepturile omului, onestitatea în viața publică, ecologia”. „Un dialog constructiv între ortodocși și catolici nu va întârzia să fie ferment de unitate și de concordie nu numai pentru țările voastre, dar și pentru întreaga Europă”, a mai spus Sfântul Părinte.

+ Virgil BERCEA
Episcop

Discursul Papei Benedict al XVI-lea către episcopii Conferinței Episcopilor din România, în vizită „ad limina apostolorum”

Vineri, 12 februarie 2010

Venerabili Frați întru Episcopat!

Este pentru mine un motiv de mare bucurie să vă întâlnesc în cursul vizitei „ad limina”, să vă ascult și să reflectăm împreună asupra parcursului Popoului lui Dumnezeu încredințat vouă. Salut cu afecțiune pe fiecare dintre voi și îi mulțumesc, în special, Mons. Ioan Robu pentru cuvintele cordiale pe care, în numele tuturor, mi le-a adresat. Îndrept un gând special spre Prea Fericirea Sa Lucian Mureșan, Arhiepiscop Major al Bisericii Greco-Catolice Române. Voi sunteți Păstori ai unor comunități de diferite rituri, care își pun bogățiile îndelungatei lor tradiții în serviciul comuniunii pentru binele tuturor. În voi salut comunitățile creștine din România și din Republica Moldova, atât de greu încercate în trecut, și aduc omagiu acelor Episcopi și nenumărați preoți, călugări, călugărițe și credincioși care, în timpul persecuției, au dovedit un atașament neclintit față de Cristos și față de Biserica sa și au păstrat intactă credința lor.

Vouă, iubiți frați întru Episcopat, doresc să vă exprim mulțumirea mea pentru angajarea voastră generoasă în serviciul renașterii și dezvoltării comunității catolice din țările voastre și să vă îndemn să continuați a fi Păstori plini de zel ai turmei lui Cristos, în apartenența la unica Biserică și în respectul diferitelor tradiții rituale. A păstra și transmite patrimoniul credinței este o îndatorire a întregii Bisericii, dar în special a Episcopilor (Cf *Lumen Gentium*, 25). Câmpul slujirii voastre este vast și exigent: este vorba, de fapt, de a propune credincioșilor un itinerar de credință creștină matură și responsabilă, în special prin învățământul religios, cateheză, chiar și pentru adulți, și pregătirea la sacrameinte. În acest domeniu e nevoie de promovarea unei mai mari cunoașteri a Sfintei Scripturi, a Catehismului Bisericii Catolice și a documentelor Magisteriului, în mod deosebit ale Conciliului Ecumenic al II-lea din Vatican și a Enciclicelor Papale. Este un program angajant, care cere elaborarea în comun a unor planuri pastorale vizând *bonum animarum* al tuturor catolicilor de diferite rituri și etnii. Aceasta necesită mărturie de unitate, dialog sincer și efectivă colaborare, fără a uita că unitatea este în primul rând rod al Duhului Sfânt (Cf Gal 5,22), care călăuzește Biserica.

În acest an al Sfintei Preoții, vă îndemn să fiți mereu adevărați părinți pentru preoții voștri, cei din tîi și prețioși colaboratori în via Domnului (Cf *Christus Dominus*, 16.28); cu ei există o legătură înainte de toate sacramentală, care cu titlu unic îi face părtași la misiunea încredințată Episcopilor. Străduiți-vă să întrețineți comuniunea între voi și cu ei într-un climat de afecțiune, de atenție și de dialog respectuos și fratern;

interesați-vă de condițiile lor spirituale și materiale, de necesarul *aggiornamento* teologic și pastoral. În diecezele voastre nu lipsesc Institutele călugărești active în domeniul pastoral. Va fi grija voastră specială să le dedicați atenția cuvenită și să le oferiți tot ajutorul posibil pentru ca prezența lor să fie din ce în ce mai semnificativă iar persoanele consacrate să-și poată desfășura apostolatul potrivit propriei carisme și în deplină comuniune cu Biserica particulară.

Dumnezeu nu încetează să cheme bărbați și femei în serviciul său: trebuie să-i fim recunoscători de aceasta, intensificând rugăciunea pentru ca să continue să trimită lucrători în secerișul său (Cf Mt 9,37). Este îndatorirea principală a Episcopilor să promoveze pastorală vocațiilor și formarea umană, spirituală și intelectuală, a candidaților la Preoție în Seminarii și în alte Institute de formare (Cf *Optatam Totius*, 2.4), garantându-le posibilitatea de a-și însuși o profundă spiritualitate și o pregătire riguroasă, filozofico-teologică și pastorală, și prin alegerea atentă a educatorilor și profesorilor. O grijă similară trebuie să se aibă în formarea membrilor Institutelor de viață consacrată, în special ale celor feminine.

Înflorirea de vocații sacerdotale și călugărești depinde în bună parte de sănătatea morală și religioasă a familiilor creștine. Din păcate, în timpul nostru nu puține sunt pericolele care amenință instituția familială într-o societate secularizată și dezorientată. Familiile catolice din țările voastre, care în timpul încercării au mărturisit uneori cu preț scump fidelitatea față de Evanghelie, nu sunt imune de plăgile avortului, corupției, alcoolismului și drogurilor, precum și controlului nașterilor prin metode contrare demnității persoanei umane. Pentru a combate aceste provocări, este nevoie să se promoveze centre parohiale de consiliere care să asigure o pregătire adecvată vieții conjugale și familiale, dar și să se organizeze mai bine asistența pastorală a tineretului. Este necesară, mai presus de toate, o angajare decisivă pentru a favoriza prezența valorilor creștine în societate, dezvoltând centre de formare unde tinerii să poată cunoaște valorile autentice, înnobilate de geniul culturii țărilor voastre, încât să le poată mărturisi în ambianțele în care trăiesc. Biserica vrea să ofere contribuția ei determinantă la construirea unei societăți reconciliate și solidare, capabilă să facă față procesului de secularizare în curs. Transformarea sistemului industrial și agricol, criza economică, emigrația, nu au favorizat persistența valorilor tradiționale, care, de aceea, trebuie propuse din nou și întărite.

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

În acest context, apare deosebit de importantă mărturia de fraternitate dintre Catolici și Ortodocși: să prevaleze asupra divizărilor și disensiunilor și să deschidă inimile la împăcare. Sunt conștient de dificultățile pe care trebuie să le înfrunte, în acest domeniu, comunitățile catolice: urez să se poată găsi soluții adecvate, în acel spirit de dreptate care trebuie să însuflețească raporturile dintre frații în Cristos. În mai 2009, ați amintit cea de-a X-a aniversare a istoricei vizite pe care Venerabilul Papă Ioan Paul al II-lea a realizat-o în România. Cu acea ocazie, Providența divină i-a oferit Succesorului lui Petru posibilitatea de a împlini o călătorie apostolică într-o Națiune majoritar ortodoxă, unde de secole este prezentă o însemnată comunitate catolică. Dorința de unitate suscitată de acea vizită să alimenteze rugăciunea și strădania de a dialoga în caritate și în adevăr și de a promova inițiative comune. Un domeniu de colaborare astăzi, deosebit de important, între Ortodocși și Catolici

privește apărarea rădăcinilor creștine ale Europei și a valorilor creștine, și mărturia în comun asupra unor teme precum familia, bioetica, drepturile omului, onestitatea în viața publică, ecologia. Angajarea unitară asupra acestor argumente va oferi o contribuție importantă creșterii morale și civile a societății. Un dialog constructiv între Ortodocși și Catolici nu va întârzia să fie ferment de unitate și de concordie nu numai pentru țările voastre, dar și pentru întreaga Europă.

La încheierea întâlnirii noastre, gândul meu se îndreaptă spre comunitățile voastre. Duceți preoților, călugărilor, călugărițelor, tuturor credincioșilor din România și Republica Moldova salutările mele și încurajarea mea, dându-le asigurarea afecțiunii mele. Invocând mijlocirea Maicii Domnului și a sfinților din Ținuturile voastre, vă dau din inimă Binecuvântarea mea, vouă și tuturor membrilor poporului lui Dumnezeu încredințați solitudinii voastre pastorale.

Discursul adresat Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea de către ÎPSS Ioan Robu Președintele Conferinței Episcopale Române

Sfinte Părinte,

Dând glas sentimentelor fraților mei întru episcopat, doresc înainte de toate să depun cu umilință la picioarele Sanctității Voastre omagiul filial și respectul sincer al tuturor catolicilor din România.

Sunt aici reuniți, în prezența Sanctității Voastre, Arhiepiscopul Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, Preafericitul Lucian, împreună cu Sinodul aceleași Biserici, precum și Arhiepiscopii și Episcopii Bisericii latine, alături de Excelența Sa Mons. Anton Cosa, episcop de Chișinău, în Moldova.

Toți, împreună, formăm o singură Conferință Episcopală și toți, împreună, am veniți "să-l vedem pe Petru", pentru a fi, încă o dată, întăriți de el în credință.

Împreună cu credincioșii noștri am ieșit de sub regimul comunist acum mai bine de douăzeci de ani și, în această perioadă de timp, imaginea țării noastre s-a schimbat simțitor. Într-un mod nu mai puțin relevant s-a modificat profund și situația Bisericilor noastre.

În România unitatea eclezială catolică, deși e într-o condiție minoritară, exprimă într-un mod atât de elocvent caracterele comuniunii universale din care face parte: pluralitatea de rituri (bizantin, latin, armean) se unește de fapt cu pluralitatea limbilor utilizate de diferitele comunități în celebrările liturgice (română, maghiară, germană, ucraineană, slovacă, poloneză).

Alături de Biserica Ortodoxă majoritară încercăm să fim mărturisitori credibili ai credinței creștine într-o lume care este în schimbare și care se secularizează cu rapiditate.

Într-un context de-acum – din 2007 – pe deplin european, mulțumind Domnului, comunitățile catolice în ansamblu înaintează cu curaj, și oferă întregii societăți românești contribuția proprie de credință și de spiritualitate.

Poporul credincios este aproape de păstorii săi; în toate Eparhiile și Diecezele funcționează școlile catolice; tinerii, cu disponibilitatea lor, urmăresc viața Bisericii; Seminarele noastre sunt încă pline și în ele e multă vitalitate și entuziasm; mai sunt încă vocații la viața consacrată și monahală, deși au scăzut la număr; preoția, atât în forma familială bizantină, cât și în forma celibatară latină, este trăită cu echilibru și profundă devoțiune față de Biserică și față de Domnul.

Pe lângă aceasta, marea majoritate a poporului român, de orice confesiune, manifestă o vie apreciere față de activitatea, luările de poziție și scrisorile enciclice ale Sanctității Voastre. Acest lucru nu exclude, Sfinte Părinte, faptul că timp de mai bine de patruzeci de ani de ateocrație totalitară și-au lăsat amprenta asupra populației. Suntem nevoiți să ne confruntăm cu o societate în care numărul familiilor marcate de separări și divorțuri este foarte ridicat; o societate în care materialismul a dus la considerarea avortului drept metodă de planificare a nașterilor; o societate în care mizeria a dus la apariția fenomenului abandonării copiilor.

Pentru a face față urgențelor de acest fel se dezvoltă tot mai mult pastorația tinerilor și a familiilor, și s-a intensificat serviciul social al Caritas.

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

Comunitatea catolică, în contextul libertății redobândite, a căutat să ofere orizonturi ideale noi, însă munca pastorală este dificilă, deoarece ne confruntăm cu experiențe noi, pe care nu le-am întâmpinat până acum sau pentru care încă nu s-a aflat (și asta nu doar la nivel local) un răspuns adecvat.

Într-un asemenea context suntem îndemnați să privim – pentru a afla mângâiere și inspirație pentru acțiunea noastră pastorală în lumea de azi – la mărturia dată despre Cristos Domnul de către episcopii noștri morți în închisori, pentru credință și pentru primatul lui Petru. Dorința noastră arzătoare este să fie dus la capăt procesul, care să permită introducerea numelor lor în marele Martirologiu al secolului al XX-lea și să ne permită să-i venerăm drept martirii noștri. Ei sunt tăria noastră, iar sângele lor alimentează credința meleagurilor noastre.

Noi toți considerăm deosebit de important dialogul cu Biserica Ortodoxă; acesta, de altfel, se desfășoară foarte lent și încă nu a reușit să rezolve problema restituirii edificiilor sacre confiscate de către guvern de la Biserica Greco-Catolică în 1948. Convingerea noastră este aceea că aceleași lăcașe de cult ar putea fi foarte bine utilizate de greco-catolici și de ortodocși prin celebrări desfășurate de comun acord în momente diferite.

Așa încât ne preocupă și mai mult în unele cazuri să asistăm neputincioși la demolarea edificiilor sacre care au aparținut cândva Bisericii Unite.

Trebuie, de altfel, subliniat faptul că, dincolo de toate aceste chestiuni, împreună cu frații noștri ortodocși, tocmai pentru că avem multe lucruri în comun, desfășurăm colaborări promițătoare la nivel social (prin intermediul asociațiilor Caritas), în domeniul spiritual (datorită implicării diferitelor asociații de laici), dar și în sectorul academic (în Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, care este mândră să aibă venerata persoană a Sanctității Voastre printre „doctores honoris causa” ai săi, la Institutul de Istorie Bisericească și la Centrul de Bioetică, înființat în colaborare cu Universitatea Catolică din Milano, la care predau profesori de la Facultatea de Teologie ortodoxă, dar și de la Facultățile de Teologie greco-catolică și romano-catolică, precum și de la Facultatea de Teologie reformată).

Este un motiv de îngrijorare, împărtășit de prelați și de credincioșii de toate riturile, atitudinea asumată de autoritățile politice față de Catedrala Sf. Iosif, monument istoric și arhitectonic, de importanță națională și internațională, a orașului București. Cererile noastre, prezentate Președintelui Republicii și Guvernului, au fost ignorate și ceea ce am putea

defini un „ecomonstru” crește tot mai mult alături de clădirea sacră și istorică.

O asemănătoare pricină de îngrijorare o constituie faptul că, la ritmul deosebit de lent cu care înaintează lucrările Comisiei guvernamentale pentru restituirea bunurilor confiscate de Biserica Catolică în 1948, se adaugă propuneri cu caracter legislativ, aduse de unele grupuri politice, cu scopul de a împiedica prezența efectivă a Bisericii Unite în realitatea socială transilvană.

O problemă gravă, care marchează în momentul de față viața întregii țări, și care constituie reflectarea complexe situații economice determinată de conversia economiei de Stat prin încetarea activității din industriile sale care erau neproductive și ieșite din uz, este migrația masivă a românilor în alte regiuni ale Uniunii Europene în căutarea unui loc de muncă.

În multe sate comunitățile au văzut cum în mod progresiv dispăre generația adultă, cum multe familii s-au dezmembrat, cum copiii sunt încredințați bătrânilor sau altor rude. Problema are implicații directe și profunde asupra acțiunii pastorale a Bisericii, atât în țară cât și în străinătate. De fapt, în țările de adopție, au apărut vaste comunități românești, pentru care a trebuit să ne îngrijim să trimitem preoți din România în acord cu episcopii locului.

În aceste zile am celebrat Dumnezeiasca Liturghie la mormântul Sfântului Petru, și l-am rugat pe Slujitorul lui Dumnezeu Ioan Paul al II-lea să mijlocească la Domnul ca să trimită asupra României – „grădina Maicii Domnului” – și asupra credincioșilor noștri belșug de haruri și binecuvântări.

Am întâlnit, de asemenea, în diferitele Dicasterie ale acestei Biserici Romane, care este centrul catolicității, mulți frați în credință implicați să ne ajute să înaintăm pe drumul către “Împărăție”. Dorim să exprimăm, aici, recunoștința noastră față de toți.

Încheind aceste câteva cuvinte și făcându-mă mesagerul întregii Conferințe Episcopale din România, vă rog să-mi permiteți să adresez Sanctității Voastre invitația, plină de respect și de stimă, de a face un pelerinaj pastoral în țara noastră, pentru a întări mărturia pe care credincioșii greco-catolici și romano-catolici o aduc în această țară, și pentru a întâlni întregul popor român și a oferi Bisericii îmbrățișarea păcii, în caritate, din partea Bisericii pe care o conduceți.

Vă mulțumim, Sfinte Părinte, pentru slujirea pe care o aduceți Bisericii lui Cristos, și pentru lucrarea neobosită pe care o desfășurați în apărarea celor slabi și pentru promovarea păcii dintre oameni și națiuni!

O impresionantă personalitate, Petru Maior

1760 - 14 februarie 1821

Motto: „Ca și filologiei, el a dat istoriei aceeași haină suplă știind să concentreze spiritul și tot ce era înnoitor, mobilizator în istoriografia Școlii Ardelene”.

George Ivașcu

„Tezele istorice și lingvistice de bază ale lui Petru Maior sunt astăzi adevăruri atât de curente și de unanim acceptate, încât numele autorului nici nu se mai citează, atât de adânc au pătruns ele în conștiința noastră culturală. Acesta este cel mai mare omagiu pe care posteritatea îl aduce memoriei lui Petru Maior”, afirmă lingvistul și profesorul universitar clujean, membru corespondent al Academiei Române, D. Măcrea (1907-1988), cunoscut prin lucrări de specialitate de înaltă valoare, cum este „Dicționarul limbii române moderne”, apărut sub direcția sa, dar și prin calitățile sale umane de excepție.

Eruditul profesor ne dă drept an al nașterii lui P. Maior anul 1760, și pe acesta îl reținem, găsind la alți autori o incertitudine, oscilând între 1756 - 1760.

Numele lui Petru Maior este strâns legat de ceilalți reprezentanți ai Scolii Ardelene, Samuil Micu Clain, Gh. Șincai și I. Budai-Deleanu, din veacul luminilor, și de toate generațiile Scolii Ardelene care au urmat, căci fiecare generație prelua făclia și o ducea mai departe. Ceea ce unul nu reușea să facă, continuau urmașii, această solidaritate s-a transmis peste veacuri. Ei toți au fost exponenții aspirațiilor naționale și sociale ale românilor din Transilvania și „*factori activi pentru făurirea culturii noastre moderne*”. De asemenea, ei toți sunt fiii Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, creatoarea Școlii Ardelene.

Petru Maior este fiul protopopului greco-catolic Gheorghe Maior din Căpușul de Câmpie, județul Mureș, localitate în care s-a născut.

La Căpușul de Câmpie P. Maior a urmat școala primară, clasele gimnaziale la Colegiul Reformat din Tg. Mureș, iar liceul la Blaj (1771-1774). Continuă studiile la Roma și Viena, la Roma, teologia și filozofia, la Colegiul „De Propaganda Fide” (1774-1779), la Viena, dreptul (1779-1780), la finalul cărora se înapoiază la Blaj (1780), unde este numit profesor de logică, metafizică și dreptul natural. După patru ani părăsește Ordinul „Sf. Vasile” în care intrase și, ca preot, primește Protopopiatul Reghinului și al Gurghiului (1785-1809). Timp de 20 de ani, cât a fost protopop, s-a remarcat printr-o intensă activitate, ținea conferințe pentru cultura preoților și a poporului, sprijinea și controla școlile confesionale satești. În anul 1809 se stabilește la Buda, unde va fi „craiesc revizor”, corector al cărților românești care se tipăreau în importanta tipografie de la Buda unde lucrase înainte Samuil Micu. După mărturisirea sa, a optat pentru acest serviciu „*mai mult să poată sluji neamul*”. La Buda a trăit și a lucrat până la sfârșitul vieții, 14 februarie 1821.

Reprezentanții Scolii Ardelene au fost sprijiniți de Episcopia Română Unită cu Roma de Oradea. Episcopul Ignăție Dărăbant (1788-1805), care a susținut literatura și cultura noastră națională, îi primea în casa și la masa sa când poposeau la Oradea, în drum spre Buda, Viena și Roma pentru studiu și documentare. Samuil Micu Clain, Gh. Șincai și P. Maior obișnuiau să se roage în fața iconostasului din Catedrala „Sf. Nicolae”. Această imagine a lor s-a păstrat mult timp la Oradea.

Petru Maior a reușit să-și publice în timpul vieții operele cele mai importante și să aibă o mare influență asupra contemporanilor și a posterității, ceea ce îl determină pe N. Iorga să intituleze cel mai mare capitol din „*Istoria literaturii române în secolul al XVIII-lea*”: „*Epoca lui Petru Maior*”.

Petru Maior a scris lucrări teologice: „*Didahii, adică învățături pentru creșterea fiilor, la îngropăciunea pruncilor morți*” (Buda, 1809), „*Propovedanii la îngropăciunea oamenilor morți*” (Buda, 1809), „*Predice, sau învățături la toate duminicile și sărbătorile anului*” (1810-1811) și „*Procanon*”, operă care prezintă și explică canoanele bisericești. Prin lucrările teologice a urmărit

(continuare în pag. 10)

(urmare din pag. 9)

să ridice conștiința credincioșilor, fapt pe care îl mărturisește: „*Se cade pururea și necurmat a se face popoului învățatură pentru ferirea de păcate și sporirea în fapte bune și a-l deprinde cu măiestria de a se cunoaște pe sine*”. Petru Maior a fost și un mare orator, predicile lui remarcându-se prin deosebite calități literare.

Ca istoric ne reține atenția în primul rând prin respectarea adevărului: „*Eu totuși, pentru dragostea adevărului cu care îmi este învăpăiată inima, mai bucuros am fost să sufăr primejdia decât să las sau a se înșela cei viitori...*” (D. Macrea, „Lingviști și filologi români”, Ed. Științifică, București, 1959, p.53).

Dintre lucrările istorice opera principală a lui Maior este, „*Istoria pentru începutul românilor în Dacia* (Buda, 1812), cu deviza, „*Anevoie este a nu grăi adevărul*”, în care tratează originea și continuitatea elementului roman în Dacia. Sunt și două anexe: *Disertațiune pentru începutul limbei românești și Disertațiune pentru literatura cea veche a românilor*. Opera are 25 de capitole, ultimele patru tratează situația românilor de peste Dunăre până la venirea turcilor. Autorul susține cu argumente de ordin istoric, filozofic și psihologic originea pur romană a popoului român. Pentru reprezentanții Scolii Ardelene câștigarea drepturilor românilor era posibilă prin dovezi istorice și lingvistice. Opera se distinge printr-o prezentare critică și polemică în problemele esențiale ale istoriei noastre, ale originii și continuității, contestate de unii istorici străini, cum sunt istoricii austrieci: F. J. Sulzer, J.K.Eder, J. Ch. von Engel și B. Kopitar.

O altă lucrare istorică este: „*Istoria Besearecei Românilor, atât a celor din coace, precum și a celor din colo de Dunăre*”, Buda, 1821. Lucrarea are două părți: istoria creștinismului la români, în care, cu argumente, dovedește că poporul român s-a născut creștin datorită coloniștilor romani aduși în Dacia. Tot aici tratează Unirea cu Roma, la 1700, și urmările benefice ale revenirii la Biserica Romei. În partea a doua prezintă istoricul Episcopilor din Transilvania.

În lingvistică, P. Maior, considerat un lingvist modern, a afirmat adevăruri rămase valabile până în zilele noastre. Principalele lucrări în acest domeniu sunt: *Dialog pentru începutul limbii române între nepot și unchi*, *Orthographia romana sive latino-valachica una cum clavi qua penetralia originationis vocum reserantur*; aceste două publicate în fața *Dicționarului de la Buda* (1825), și cele două *Disertații* amintite mai sus. Spre deosebire de Samuil Micu și Gh. Șincai care susțineau că limba română „*continuă limba latină clasică*”, P. Maior, „*stabilește că limba română, ca și celelalte limbi romanice, este continuatoarea limbii latine populare*”, precizare făcută printre primii lingviști europeni. Reținem și comparația cu limba italiană, care, „*prin ai săi învățați s-au abătut de la limba popoului roman cea veche*”, de aici afirmația: „*limba popoului românilor celor de demult vecuiește până astăzi în gura*

românilor noștri,, Și concluzia: „*Așa dară, limba românească e mai curată limbă latinească a popoului roman celui vechi decât limba italinească* (Op. cit., p.60). P. Maior contestă existența în limba noastră a elementelor de substrat și a influențelor nelatine, dar are o concepție modernă asupra neologismelor, prin care limba se îmbogățește, și indică drept surse limba latină și limbile romanice.

P. Maior a contribuit și la elaborarea primului dicționar etimologic al limbii române, *Dicționarul de la Buda* (1825), la care au lucrat Samuil Micu, Canonical orădean I. Corneli și alții.

În ceea ce privește scrierea și ortografia limbii române, a fost, ca toți reprezentanții Scolii Ardelene, adeptul scrierii cu caractere latine. Lui îi datorăm în ortografia noastră semnele diacritice de sub *ș* și *ț*, precum și scrierea după modelul italian a lui : *che, chi, ghe, ghi*.

P. Maior, cu modestie, spunea adesea: „*Eu numai cât am aruncat sămânța*”..., considerându-se un întemeietor. Dar meritul său prin tot ce a creat este esențial: „*a introdus în istoriografia și lingvistica noastră principiul critic ca bază a cercetărilor*”. Prin Școala Ardeleană, deci inclusiv prin opera lui P. Maior, „*istoria încetează de a mai fi la noi simplă povestire, ci analiză critică a faptelor și a izvoarelor, iar în lingvistică se introduce metoda istorică în explicarea formării și a dezvoltării limbii noastre*” (Op.cit., p.66).

Anul acesta se împlinesc 250 de ani de la nașterea lui P. Maior și 189 de stingerea sa din viață. Este un moment în care din nou ne plecăm cu recunoștință în fața Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, neostenită Biserică în a da țării valori nemuritoare, create de preoții și oamenii ei de cultură, „*cu sinceritatea și căldura dată de convingera adâncă despre dreptatea cauzei ce apără*”. P. Maior a fost unul dintre preoții acestei Biserici, model „de smerită slujire” a Bisericii și a culturii popoului său.

Otilia BĂLAȘ

Bibliografie

1. G. Ivașcu, „Istoria literaturii române” I. Ed. Științifică, București, 1969.
2. N. Iorga, „Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea”, Ed. Minerva, București 1983.
3. D. Macrea, „Lingviști și filologi români”, Ed. Științifică, București, 1959.
4. * * * „Școala Ardeleană”, Ediție critică, note, bibliografie și glosar, Ed. Minerva, București, 1983.

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Prefer inconfortul și nesiguranța căutării decît confortul și moleșala găsitului.

Unii, dintr-o eroare, în loc să-și caute jumătatea, caută întregul.

Cînd un lucru nu merge, trebuie transformat în ideal.

Frumosul se schimbă odată cu vîrsta. Urîtul rămîne mereu același.

Scrisul mă ajută să-mi hărțuiesc imaginația pînă la sînge.

Cred că, pentru a suporta mai ușor lumea, ar trebui să se dea o lege a urlatului la ore fixe.

În vecinătatea morții, totul devine mai viu, mai plin de viață.

Am ajuns în punctul în care nici sensul nu mai are nici un... sens.

E de tot plînsul cel care a ajuns să aibă dușmani de proastă calitate.

Pentru a face față acestei lumi, ar trebui inventate cursuri de ticăloșire rapidă.

Unii ar muri bucuroși, dar cu viața altora...

Pentru a demonstra că nu sînt nimic, unii adună dovezi toată viața.

Scrisul și cititul te învață să nu prea știi face nimic.

Multe cărți sînt doar certificate medicale ale nefericirii.

Omul nu se poate înălța decît pînă la cerul de sub pămînt.

Frumosul nu este doar ceea ce nu este urît.

Singura morală a unora e aceea că sînt mai puțin imorali decît ar putea fi.

Omul este singurul animal care nu trebuie să demonstreze că este om.

Ar trebui să învățăm să ne cerem dreptul fundamental la non-sensul nostru. Dacă tot nu sîntem nimic, măcar să profităm la maximum de asta.

Viața e doar un prilej de a tot plonja ilicit în copilărie.

Mulți nu prea știu să îmbătrînească. Doar se degradează.

Scrisul se află printre puținele *boli* care pot aduce o oarecare faimă.

Gravitația este un fel de îmbrățișare a lui Dumnezeu.

Realitatea este cel mai la îndemînă coșmar.

Cred că mobilizăm prea multă știință, prea multă filosofie pentru a descrie un fenomen care nu există: timpul.

În viață totul se plătește: binele - cu răul; răul - cu mai răul.

(va urma)

Ioan Alexandru:

Imnele iubirii

Editura Galaxia Gutenberg oferă celor care îndrăgesc poeziile lui Ioan Alexandru un volum intitulat „Imnele iubirii”, o antologie realizată de Ion Buzași, cel care semnează prefața, și introduce postfața, un studiu inedit despre poezia lui Ioan Alexandru, semnat în 1975, la Blaj, de pr. Ioan Miclea. Acesta a murit în 1982, dar în arhivele familiei a rămas acest studiu intitulat „Ioan Alexandru – Imnele bucuriei. Poetul luminii și lumina poeziei”.

Pr. Miclea îl descrie pe poetul transilvănean ca fiind “de o complexitate, de o structură, profunzime, rezonanță, virtualitate nemaîntîlnită. [...] El este poetul Bucuriei căreia îi închină bucuria unui suflet care i-a intuit Izvorul; este poetul bucuriei, pentru că este poetul Luminii line neapuse. [...] Acestei luminii (Cristos) i-a închinat poetul cele mai înaripate versuri, care ating uneori perfecțiunea.” Și continuă: „Noi avem impresia, chiar convingerea, că Imnele bucuriei țâșnesc tocmai din acele profunzimi unde metafizica, teologia, mistica creștină și modul tipic de existență al românului transilvănean sunt înveșmântate în hlamida aurită și înstelată a unei creații poetice de mare avengură.”

Volumul celui despre care Edgar Papu scria că „este, poate, cel mai mare poet imnic din întrea-ga istorie a literaturii noastre”, și că fiecare vers al său „cuprinde o semnificație în formă parabolică, mereu dirijată ascendent, pînă la suprema asumare a Logosului”, include aproape 40 de poezii. Cităm câteva titluri: *Lumină lină*, *Trisagion*, *Poetul și candela*, *Imnul testament*, *Ioan Inochentie Micu*, *Mama Roma*, *Blajul...*

www.catholica.ro

Elena MOLDOVAN

Lumini de fulger

Considerăm că aceste cuvinte rostite de Sfântul Părinte Papa Ioan Paul al II-lea la 26 iunie 2001 în Ucraina la Livin: „Tineri ucraineni, Cristos Vă cere să mergeți contra curentului – vă cere să fiți apărătorii legii lui - această lege veche și totuși mereu valabilă este perfect împlinită în Evanghelie - iubirea este aceasta care animă viața noastră și respectarea celor 10 porunci conduce spre iubirea cea adevărată, liberă și profundă”, trebuie cunoscute, aprofundate, reflectate, analizate și trecute prin inima fiecărui creștin și nu numai, fiindcă ele constituie un model pe care lumea îl caută în vuietul vremurilor noastre, când valorile morale încep să se prăbușească și să degenereze cu fiecare zi. Un exemplu grăitor l-am avut după o vizită de rutină, pe care am făcut-o unei prietene, bună creștină, care s-a rugat zeci de ani în catacombele Blajului și pe care am găsit-o răvășită de întrebări, stând în curtea ei pe mormantul unor crengi de brad proaspăt tăiate, din care mereu cădeau câte o picătură de lacrimă, cum spunea Brâncuși, și ea plângea și crengile de brad plângeau.

Printre sughițuri a încercat să-mi spună povestea dureroasă pentru ea, neînsemnată pentru alții, dar cu un miez de valoare morală și etică. Uite ce a mai rămas din brazii mei falnici, unde păsările cântau, unde verdele lor veșnic a adus trecătorilor și mie un izvor de sănătate și pe care tatăl meu i-a crescut cu multă afecțiune, în amintirea locurilor unde s-a, născut și care au dăinuit timp de 40 de ani. Și de ce au fost ciopârțiți? Pentru un moft, dacă ar mai trăi Caragiale ar creiona cu talentul lui, profilul omului de azi, orgolios și fără morală creștină. Vezi tu, brazii mei și-au întins ramurile peste limitele proprietății mele legale de 60 de centimetri, nu știau că umbra lor dăunează vecinului meu, proaspăt proprietar al unei case naționalizate cu pământul aferent, probabil și cu cerul de deasupra casei, iar în noua postură de director la o întreprindere a ordonat „amploniaților” să taie crengile brazilor ce-i umbreau curtea.

Ce să mai zic? Acum, în timpul de astăzi totul este turbure, valorile morale sunt aruncate peste bord. Mărul este putred din miez și sucurile lui otrăvite curg lent, contaminând pe cei din jur, mai ales pe cei tineri, care constată că pilonii principiilor morale ce au susținut societatea noastră se clatină, se prăbușesc. Oamenii corecți, cu verticalitate, sunt din ce în ce mai puțini și cad unul după altul, doborâți de mizeria vieții spirituale și morale, fiind marginalizați; în schimb tronează răul cu tot cortegiul de manifestări. Tineretul începe să fie fascinat de spectacolul acestei lumi, unde adevărul devine, după împrejurări, neadevăr, istoria este falsificată, unde domnește puterea banului, iar răul o duce din ce în ce mai bine. De altfel, la Oxford, în Anglia, s-a ținut o conferință cu tema „Perspectives on Evil and Human Wickedness” („Perspectiva asupra răului și răutății omenești”) unde au participat psihologi, preoți, juriști, scriitori, oameni politici etc.

Exemplul binelui s-a dizolvat în marea răutății, a orgoliului personal al distrugerii semenului său. O adevărată cădere a valorilor morale, etnice, sociale, care se realizează astăzi pe mai multe căi, ce tind să configureze o nouă filozofie existențială, iar profilul omului moral să devină anacronic. O întregă opoziție între „cetatea dreaptă” și „cetatea fără morală”.

Astăzi e de ajuns să-ți arunci ochii pe orice ziar, să vizionați programele TV ca să constați că nu trece nici o zi fără corupție la cel mai înalt grad, jafuri, violuri, droguri, terorism etc. Și te întrebi, pe bună dreptate, care este semnificația acestor pierderi morale, creștine și sociale? Ce tendințe omenești îți marchează victoria? Întrebările acestea ne arată necesitatea de a descoperii zona lor afectivă, existențială, pe care o reprezintă baza lor psihologică.

Implicit, aceste principii nesănătoase năvălesc asupra Bisericii, școlii, familiei, fiindcă omul, vrând nevrând, trebuie să trăiască într-o societate umană. Vom avea o întreagă pleiadă de oameni vicioși, egoiști, orgolioși, dacă nu se realizează o bună cooperare între toți factorii educativi, în vederea salvării valorilor morale care au stat la baza tuturor societăților umane. „Priviți lumea întreagă, spunea Plutarh, veți găsi oameni fără știință, fără cârmuitori, fără locuințe stabile, care nu știu să întrebuințeze modelele și n-au idee despre artă, dar nu veți găsi nici o societate omenească fără principii morale”. Toate popoarele vechi și noi, culte sau barbare, au avut o normă de conduită socială, morală prin care au supraviețuit și au căutat să afle supranaturalul, pe Dumnezeu. Iar afirmațiile lui Zimmerman, din cartea sa „Omul, fenomenele tainice ale naturii”, sunt relevante: religia și moralitatea au fost și sunt proprietățile esențiale ale naturii omenești prin care se deosebește de animal. Omul, un vierme ce se transformă în lumină, când iubește, spune Lucian Blaga.

Societății noastre îi este imperios necesar a avea un cetățean conștient și moral, cu o percepere clară a destinului său creștin. Pentru acest lucru sunt edificatoare cuvintele Sfântul Părinte, adresate tinerilor ucraineni, care se potrivesc și nouă, „dragi tineri, țara noastră trece printr-un proces dificil și complex de tranziție, de la un regim totalitar care a oprinat atâția ani, spre o societate până la urmă liberă și democratică. Libertatea are nevoie de conștiințe puternice, responsabile și mature. Libertatea este exigentă și, într-un anumit sens, mai costisitoare ca robia. Alegeți calea îngustă pe care Domnul v-o arată prin poruncile sale”.

Aceste cuvinte, lumini de fulger, prin care ne dăm seama că, Sfântul Părinte a fost o călăuză ideală a celor care vreau să aprindă lumină în acest haos al răsturnărilor de astăzi, făclia adevărului mântuitor. E clar pentru toată lumea că Sfântul Părinte pătrundea într-o clipă cele mai mari taine și vedea cu claritatea harului, ceea ce alții nici nu pot întrezări – deci toți creștinii și, în special, tinerii din România să pășească pe „calea îngustă pe care Domnul v-o arată, prin cele zece porunci”.

Preoți și laici, coresponsabili în misiunea Bisericii

În perioada 1-4 februarie 2010, la Mănăstirea Carmelitană din Snagov s-a desfășurat Seminarul cu tema „Preoți și laici, coresponsabili în misiunea Bisericii”, sub motto: „Ca niște pietre vii, sunteți zidiți ca într-o casă spirituală pentru o preoție sfântă ca să aduceți jertfe spirituale plăcute lui Dumnezeu prin Isus Cristos” (1Pt 2,5), organizat de Federația Acțiunea Catolică din România (ACRO). Acest Seminar a fost adresat asistenților spirituali și responsabililor Acțiunii Catolice din diecezele și eparhiile unde aceasta este prezentă, fiind o ocazie de aprofundare a temei coresponsabilității preoților și laicilor în misiunea Bisericii.

Programul Seminarului a debutat luni, 1 februarie 2010, cu Sf. Liturghie de deschidere, urmată de o seară informală în cadrul căreia participanții au avut ocazia să se cunoască și să schimbe ideii referitoare la tema Seminarului. Prima relatare cu tema „Colaborarea păstori – laici, o bogăție pentru vocația sacerdotală”, a fost susținută de Pr. Ugo Ughi, vice-asistent ecleziastic general al Acțiunii Catolice Italiene, Director spiritual al Seminarului Pontifical Lombard din Roma. Au urmat apoi ateliere de lucru în cadrul cărora participanții la Seminar au încercat să răspundă la întrebările lansate de Pr. Ugo: „Colaborarea preot – laic, realitate sau utopie?, Până unde poate să meargă inițiativa laicilor?, Cooperare? Colaborare? Coresponsabilitate?”

Programul a continuat cu un moment de mărturie sub titlul „Acțiunea Catolică în viața unui preot”, în cadrul căruia Pr. Cornel Cadar, în anii anteriori Asistent Spiritual al Acțiunii Catolice din Dieceza de Iași, și Pr. Iuliu Muntean, Asistent Spiritual al ASTRU Oradea, au împărtășit participanților la Seminar care a fost drumul lor alături de Acțiunea Catolică și care au fost roadele pe care aceasta le-a adus în viața lor sacerdotală. A urmat prezentarea a două acțiuni catolice, Acțiunea Catolică „Sf. Iosif” din Dieceza de Iași și ASTRU Cluj din Eparhia de Cluj-Gherla, tocmai pentru a sublinia faptul că, chiar dacă de rituri diferite, în realități diferite, cu denumiri diverse, Acțiunea Catolică se definește într-un singur mod, ca fiind acțiunea laicilor care se implică în mod liber, în formă comunitară și în directă colaborare cu ierarhia Bisericii pentru realizarea scopului general al apostolatului Bisericii Catolice. Ziua s-a încheiat cu un moment de fraternitate „sACerdos Bingo”, în cadrul căruia atât preoții, cât și laicii prezenți la Seminar au demonstrat cât de bine cunosc Acțiunea Catolică.

Programul zilei de 3 februarie 2010 s-a deschis cu prezentarea Acțiunii Catolice din România, realizată de Oana Tuduțe, președinta acesteia, în cadrul căreia s-au subliniat cele patru dimensiuni ale formării pe care Acțiunea Catolică din România le-a propus și realizat în cadrul activităților desfășurate în 2009 și anume: identitate, responsabilitate, unitate și misiune. A urmat apoi masa rotundă cu tema „Vocația laicilor în

Biserică și societate”, moderată de Pr. Felix Roca, asistent general al Acțiunii Catolice din România, la care au participat PSS Petru Gherghel, Episcop de Iași și PSS Cornel Damian, Episcop auxiliar de București. În cadrul acestui moment, Episcopii prezenți au subliniat care sunt așteptările pe care le au de la laici, care sunt realizările laicilor după anul 1989, ce înseamnă pentru Preasfințiiile lor termenul de co-responsabilitate și care sunt motivațiile pentru a înființa Acțiunea Catolică într-o parohie.

IPSS Ioan Robu, arhiepiscop de București, a salutat participanții la Seminar și a participat alături de aceștia la relatarea „Preoți și laici, împreună pentru a educa”, susținută de Pr. Antonio Mastantuono, Asistent național al Mișcării pentru Implicare Educativă a Acțiunii Catolice Italiene, profesor de teologie pastorală la Universitatea Pontificală din Lateran. Pr. Antonio a subliniat faptul că în societatea contemporană în care familia și școala își pierd sensul educativ doar Biserica este cea care mai poate să mai ofere noilor generații o educație sănătoasă, bazată pe Cuvântul lui Dumnezeu. A urmat apoi o dezbatere în plen la care au participat episcopii prezenți, iar apoi atelierele de lucru în cadrul cărora participanții la Seminar au aprofundat subiectul educației, încercând să afle care este rolul Acțiunii Catolice într-o comunitate care educă și care este rolul proiectului formativ al Acțiunii Catolice în procesul educației. Seara s-a încheiat într-o atmosferă familială, cu prezentarea unui program tradițional românesc din diferite regiuni ale țării.

Ultima zi a Seminarului s-a deschis cu prezentarea și dezbateră textului „Preoți și laici, coresponsabili în misiunea Bisericii”, pregătit de Excelența Sa Mons. Agostino Superbo, arhiepiscop de Potenza, vicepreședinte al Conferinței Episcopale Italiene, în anii anteriori asistent general al Acțiunii Catolice Italiene și asistent ecleziastic al Forumului Internațional al Acțiunii Catolice, care din motive independente de voința sa nu a putut fi prezent. Au urmat concluziile întâlnirii în care s-a subliniat importanța conștientizării și trăirii co-responsabilității preoților și a laicilor în Acțiunea Catolică și în Biserică. Seminarul s-a încheiat cu Sf. Liturghie, în cadrul căreia participanții au primit un simbol ca semn al drumului de apostolat pe care atât preoții, cât și laicii îl parcurg pentru îndeplinirea misiunii Bisericii.

În contextul Anului Sfintei Preoții, acest seminar a fost o provocare pentru a reflecta la raportul dintre preoți și laici, pornind de la documentele Bisericii și ajungând la practica pastorală. De asemenea, întâlnirea a consolidat munca asistenților spirituali ai Acțiunii Catolice, care fiind convinși de vocația laicală, își îmbogățesc trăirea preoțească.

Avem nevoie de Tine, Doamne

Fără Tine, Doamne, bucuria noastră e știrbită, durerea este amplificată, fericirea este spulberată.

Fără Tine, Doamne, soarele nu mai strălucește, câmpul devine arid, apa nu mai răcorește.

Fără Tine, Doamne, natura e mohorâtă, ochii descoperă o lume străină, munca nu-și mai află împlinirea.

Fără Tine, Doamne, inspirăm teamă, cuvintele răsună în gol, tăcerea devine apăsătoare.

Fără Tine, Doamne, surâsul nu se mai recunoaște, credința e marginalizată, rugăciunea devine o necunoscută.

Fără Tine, Doamne, ne copleșește singurătatea, răul își asumă victoria, binele se retrage rușinat.

Fără Tine, Doamne, suspiciunea se simte confortabil, clevetirea are frâu liber, încrederea este îngrădită.

Fără Tine, Doamne, pacea dispare, în noi e pustiu, furtuna face ravagii în viețile noastre.

Fără Tine, Doamne, minciuna își află crezare, ura năvălește în forță, dezbinările se accentuează.

Fără Tine, Doamne, înțelepciunea nu este susținută, fapta bună e răstălmăcită, scopul și mijloacele nu se justifică.

Fără Tine, Doamne, dispare lumina, nu se mai observă drumul cel bun, rătăcirea devine sigură.

Fără Tine, Doamne, ne părăsesc puterile, răbdarea nu-și mai înțelege sensul, orgoliul atins răbufnește.

Fără Tine, Doamne, nu mai percepem frumusețea vieții, prietenia e înăbușită, iubirea devine stingheră.

Fără Tine, Doamne, sufletul este neglijat, inima se zbate neputincioasă, nevăzute răni sângerează și dor.

Fără Tine, Doamne, nemulțumirea omoară timpul de har, iar noi nu avem în cine nădăjdui.

Fără Tine, Doamne, ziua de mâine își pierde speranța și ne încovoie sub povara unei grele cruci.

Avem nevoie de Tine, Isuse, care ai luat asupra Ta toate răutățile, păcatele și crucile noastre.

Avem nevoie de chemarea Ta și să alergăm la Tine fără șovăire.

Avem nevoie de Tine, să-Ți împărtășim bucuria și să ne susții în suferință.

Avem nevoie de Tine să inspirăm iubire și să simțim confortul și caldura inimii.

Avem nevoie să ne hrănești sufletul și să-i percepem lumina scânteii divine.

Avem nevoie să ne alimentezi cu putere, cu claritatea judecății, cu știință, cu toleranță și iertare, cu credință, pace și liniște.

Rămâi cu noi, iubite Domn, avem nevoie de Tine ca de aer, pentru a trăi în această viață și mai ales pentru viața viitoare...

Avem nevoie de Tine, Doamne!

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2010

MARTIE

Intenția generală: Pentru ca economia mondială să fie gestionată după criteriile de dreptate și de echitate, ținând cont de cerințele reale ale popoarelor, mai ales ale celor mai sărace.

Bisericele din Africa

Intenția misionară: Pentru ca Bisericele din Africa să fie semn și instrument de reconciliere și de dreptate în fiecare regiune a acestui continent.

PSS Virgil Bercea în vizită la Caritas Eparhial

Uniunea Europeană a dedicat anul 2010 combaterii sărăciei și excluziunii sociale, promovând în acest sens o campanie de conștientizare la nivel european.

În acest an, în paralel cu activitatea lor de zi cu zi, organizațiile Caritas din Europa se mobilizează pentru a profita de această oportunitate valoroasă și pentru a aminti inalienabila datorie morală ca fiecare dintre noi să fie responsabil pentru celălalt, mai ales pentru cel slab și sărac. Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea a acceptat invitația Cardinalului Vicar al Romei de a vizita duminică, 14 februarie 2010, câteva lucrări ale Caritasului din Roma.

În semnul acestei comuniuni au fost invitați toți confracții în Episcopatul european să întâlnească în mod ideal sărăcii Europei, îngenunchind în fața lor și astfel să dea un exemplu nouă, tuturor. Având în vedere faptul că episcopii catolici din România vor participa la vizita *Ad limina Apostolorum*, la Roma, în perioada 7-14 februarie, s-a propus, pentru fiecare eparhie în parte, ca vizita episcopului locului să se facă la o dată diferită de 14 februarie, dar în comuniune cu Sfântul Părinte.

Astfel, în Eparhia de Oradea, Preasfinția Sa Virgil Bercea a vizitat lucrările Caritas Eparhial Oradea, joi 4 februarie, 2010 după următorul program:

Vizită la Casa Frențiu, parcul Olosig;

Vizită la terenul unde se va construi cantina socială, str. Theodor Aman;

Vizită la Croitorie, str. Mihai Pavel nr. 4;

Vizită la Centru de Îngrijire la Domiciliu, str. Mihai Pavel nr. 2;

Vizită și distribuire haine beneficiari, sediu Caritas, str. Mihai Pavel nr. 3;

Vizită și servirea mesei beneficiarilor, sediu Caritas, str. Mihai Pavel nr. 3;

Întâlnire cu angajații Caritas, sediu Caritas, str. Mihai Pavel nr. 3.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Comunicat

Caritas Eparhial Oradea a organizat în 31 ianuarie a.c., la îndemnul PSS Virgil Bercea, în bisericile greco-catolice din Eparhia de Oradea, o colectă specială în semn de solidaritate cu oamenii afectați de cutremurul din Haiti, pentru a contribui la programele de ajutorare și reabilitare derulate prin rețeaua Caritas. La această colectă specială s-a adunat suma de **39.708 lei**.

Domnul să vă răsplătească pentru binele făcut.

Pr. Olimpiu TODOREAN

Mănăstirea Franciscană Maica Domnului, **4.305,1 lei**

Parohia Borod, **120 lei**

Parohia Ghenetea, **235 lei**

Parohia Porț, **400 lei**

Parohia „Sf. Treime” Nufărul, **510 lei**

Parohia Șumal **1.500 lei**

Seminarul Greco - Catolic Oradea, **250 lei**

Parohia „Duminica Tuturor Sfinților” Oradea, **800 lei**

Parohia Curtușeni, **200 lei**

Parohia Beiuș, **1.000 lei**

Parohia „Sf. Nicolae” Oradea I, **4.385 lei**

Parohia „Sf. Familie” Zalău, **2.350 lei**

Parohia Bocșa, **100 lei**

Parohia Chilioara, **103 lei**

Parohia Sanlazar, **300 lei**

Parohia Crestur, **150 lei**

Parohia „Sf. Gheorghe” Oradea, **392 lei**

Parohia Aleșd, **300 lei**

Parohia Gheț, **1.006 lei**

Parohia Galoșpetreu, **220 lei**

Parohia „Sf. Dumitru” Oradea, **210 lei**

Parohia Sâmbăta, **556 lei**

Parohia „Sf. Anton” Oradea, **820 lei**

Parohia Săuca, **200 lei**

Parohia Căuaș, **100 lei**

Parohia Prisaca, **100 lei**

Parohia Vălani, **182 lei**

Parohia Petrani, **100 lei**

Parohia Pocola, **215 lei**

Parohia Drăgoteni, **75 lei**

Parohia Delani, **118 lei**

Parohia Ioaniș, **150 lei**

Parohia Șuncuiuș, **450 lei**

Parohia Grădinari, **100 lei**

Parohia Haieu, **350 lei**

Parohia Sărsig, **222 lei**

Parohia Nădar, **19 lei**

Parohia Izvoarele, **150 lei**

Parohia Marghita, **715 lei**

Parohia Gruilung, **194 lei**

Parohia Calea Mare, **177 lei**

Parohia „Înălțarea Domnului” Oradea, **350 lei**

Parohia Băile Felix, **100 lei**

Parohia Valcău de Jos, **550 lei**

Parohia Valea lui Mihai, **350 lei**

Parohia Horoatu Crasnei, **100 lei**

Parohia „Sf. Andrei” Carei, **1.050 lei**

Parohia Ciocaia, **550 lei**

Parohia Pișcolț, **200 lei**

Parohia Sântandrei, **655 lei**

Parohia Băița, **73 lei**

Parohia Borș, **95 lei**

Parohia Camăr, **150 lei**

Parohia „Sf. Apostoli Petru și Pavel” Zalău, **671 lei**

Parohia Câmpia, **325 lei**

Parohia Sălăjeni, **95 lei**

Parohia Bobota, **165 lei**

Parohia Supuru de Jos, **50 lei**

Parohia Racova, **100 lei**

Parohia Babța, **150 lei**

Parohia Girișu de Criș, **75 lei**

Parohia Holod, **12 lei**

Parohia Spitalul de Urgență Zalău, **126 lei**

Parohia Iaz, **200 lei**

Parohia Plopiș, **1.300 lei**

Parohia Bădăcin, **500 lei**

Parohia Huseni, **250 lei**

Parohia Marin, **410 lei**

Parohia Cehei Pusta, **100 lei**

Parohia Cosniciu de Jos, **80 lei**

Parohia Peceiu, **60 lei**

Parohia Ban, **90 lei**

Parohia Cosniciu de Sus, **230 lei**

Parohia Șimleu Silvaniei, **2.555 lei**

Parohia Moftinu Mic, **50 lei**

Parohia Ghenci, **300 lei**

Parohia Domănești, **269 lei**

Parohia Halmășd, **280 lei**

Parohia Drighiu, **430 lei**

Parohia Sâg, **410 lei**

Parohia Silvaș, **100 lei**

Parohia Tășnad, **300 lei**

Parohia Ștei, **300 lei**

Au mai donat:

Asociația „Ave Miriam”, **50 lei**

Colegiul Național „Simion Bărnuțiu” Șimleu Silvaniei
1.023,5 lei

EGV MEDICAL SRL, **1.500 lei**

Drăghici Constantin, **100 lei**

Adunarea Eparhială

Marti, 16.02.a.c. a avut loc Adunarea Eparhială a Eparhiei de Oradea, în Aula Magna a Seminarului Teologic „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea.

În deschiderea adunării, PSS Virgil Bercea a salutat prezența protopopilor, preoților, călugărilor, călugărițelor, a responsabililor cu diferite activități în cadrul Episcopiei precum și a laicilor prezenți la întâlnire.

A continuat cu o prezentare pe scurt a Mesajului Sfântului Părinte Papa Benedict al XV-lea, pentru Postul Mare, prezentând apoi mai detaliat vizita *Ad limina Apostolorum* ce s-a ținut la Roma în perioada 7-14 februarie 2010.

Părintele vicar Florian Gui a prezentat darea de seamă pe anul 2009. A continuat cu un necrologiu 2009, amintind că, în Eparhia de Oradea, au plecat la Domnul pr. Bodea Gheorghe, pr. Buzașiu Coriolan și pr. Tegzeș Paul.

A amintit că, în 2009, misionarii catolici uciși în iar în lume au fost în număr de 37, un număr aproape dublu față de 2008 și un record în ultimii 10 ani: 30 preoți, 2 seminariști, 3 voluntari au murit în mod violent din care 23 în America Latină și de Nord, 11 în Africa, 2 în Asia și 1 în Europa.

Amintind că „sângele martirilor este sămânță de multe haruri”, a prezentat cei 12 preoți hirotoniți în 2009: Pr. Bocor Radu; Pr. Cioba Anton; Pr. Rus Anton; Pr. Bandici Emil; Pr. Mârșu Remus; Pr. Laslo Cristian; Pr. Chiriloaie Marius; Pr. Fiț Alexandru; Pr. Tătaru Ioan; Pr. Dobocan Ionuț; Pr. Suci Dumitru; Pr. Rus Petru (OSBM).

Despre formarea continuă a vorbit părintele vicar anunțând și:

Exerciții spirituale pentru preoți:

- Holod: - Seria I: 5-9 iulie,
- Seria II: 12-16 iulie;

Cursuri de vară: - Cluj (5 - 16 iulie);

Reculegeri spirituale lunare cu preoții, 17-20 mai, Oradea;

Misiuni populare cu credincioșii în Postul Mare.

Despre formarea inițială au vorbit: Pr. Rector Cristian Sabău despre seminarul mare, d-nul Popescu despre Învățămintul Universitar și d-nul Dir. Andrei Cristea despre Lic. Greco-Catolic.

În continuare a luat cuvântul d-na Stela Iambor, care a prezentat îndatori ale personalului și instrucțiuni cu privire la modificări aduse în legislație, iar părintele Cristian Laslo a cerut colaborarea preoților pentru actualizarea bazei de date a Episcopiei de Oradea.

Pr. Paul Popa și d-na Ramona Dragoș au prezentat activitățile pe 2009 precum și propunerile pentru 2010 ale Biroului Pastoral pentru Laici iar sr. Kascia a prezentat situația oratorilor din Oradea. D-na Otilia Bălaș a prezentat activitatea Reuniunii Mariane, situația în eparhie a numărului de membri înscriși, remarcându-se, cu bucurie, că numărul marianștilor a cres-

cut semnificativ față de anul 2008, amintind și despre exercițiile spirituale de la Holod, precum și pelerinajul la Loreto în perioada 26 aprilie-2 mai 2010.

Pr. Olimpiu Todorean, președintele Caritas Eparhial Oradea a prezentat un filmuleț cu activitatea asociației în 2009.

Părintele vicar a reamintit colectele anuale: Colecta pentru Presă, „Duminica presei”, a 3-a din Postul Mare, 7 martie 2010; Colecta pentru Țara Sfântă, Duminica Floriilor, 28 martie; Obolul Sfântului Petru 29 iunie 2010; Colecta pentru misionari, 3 octombrie 2010; Colecta pentru Caritas, Duminica Samarineanul milostiv, 14 noiembrie 2010.

Evenimente importante din anul pastoral 2009-2010:

- Vizita Pr. Protopopi din Eparhia de Presov, Slovacia, 15-17 Martie 2010;
- Calea Crucii, miercuri 31 martie Oradea;
- Pelerinaj la Loreto, organizat de Reuniunea Mariană, 26 aprilie – 2 mai
- Pelerinaj Național la Sighetu Marmăției, 8 mai;
- Întâlnirea lunară a preoților, 17-20 mai, Oradea;
- Întâlnirea Eparhială a tinerilor, 21-22 mai 2010, Mănăstirea Franciscană, Oradea;
- Întâlnirea Eparhială a copiilor, 5 iunie, „Don Orione”, Oradea;
- Încheierea Anului Sacerdotal, 19 iunie 2010;
- Universitatea de vara pentru tineri 19-21 iulie;
- Întâlnire internațională SIESC (Federația Europeană a Profesorilor Creștini) 25-31 iulie;
- Pelerinaj, pe jos la Sighet, 22 august – 1 septembrie.

Întâlnirea s-a încheiat cu o rugăciune și cu binecuvântarea PSS Virgil Bercea acordată celor prezenți dar și celor de acasă pe care aceștia i-au purtat în suflete.

Biserici nou sfințite 2009	Biserici renovate 2009
Nojorid, Ștei, Chilioara.	Sarcău, Izvoarele, Supleacu de Barcău.

Alice BOLDUȚ

Ziua Internațională a Bolnavului la Tășnad

La inițiativa Caritas Satu Mare, filiala Tășnad, Ziua Internațională a Bolnavului a fost marcată la Tășnad de o activitate în parteneriat între Caritas și parohiile tășnădene. Este binecunoscut faptul că, de câțiva ani, în orașelul sătmărean se desfășoară numeroase activități în spirit ecumenic, prin colaborarea fructuoasă dintre Parohia Romano-Catolică, Greco-Catolică, Ortodoxă și Reformată.

În acest spirit multiconfesional, la sfârșitul Sfintei Liturghii din seara de Ajun a Nașterii Domnului, credincioșii greco-catolici au primit vizita preotului reformat Pakular Istvan care, însoțit de doi tineri cercetași au adus bisericii cel mai frumos dar, flacăra aprinsă în Biserica Nașterii Domnului din Betleem. De asemenea, corul «Aripi de înger» al Bisericii Greco-Catolice Tășnad a răspuns invitației Parohiei Ortodoxe Tășnad, aducând, odată cu colindele și mesajul de frățietate între credincioși, cu ocazia unui frumos concert de colinde, și cântece de Crăciun.

Ca în fiecare an, Săptămâna de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor s-a bucurat de întâlnirea și rugăciunea comună a credincioșilor tășnădeni.

Ziua de joi, 11 februarie, i-a adus împreună, la capătăiul bolnavilor internați în Spitalul Orașenesc Tășnad pe preoții Pek Șandor, însoțit de seminariștii Balazs Laszlo și Toth Attila, din partea Parohiei Romano-Catolice, pe Pr. Protopop greco-catolic Alin Bolduț, pe Pr. Gheorghe Andreica din Parohia Ortodoxa Tășnad și pe Pr. Pakular Istvan de la Parohia Reformată Tășnad. Aceștia s-au rugat împreună, parcurgând toate saloanele spitalului, împărțind binecuvântarea cerească și transmițând totodată mesajul lor de comuniune spirituală în sprijinul celor bolnavi.

Reprezentanții inimoși ai Caritas au dăruit tuturor celor vizitați produse destinate igienei corporale și fructe, de care s-au bucurat deopotrivă tineri, bătrâni și copii. Nici proaspetele mămici nu au fost ocolite, ele primind un pachet generos cu scutece de unică folosință.

Preoții au fost invitați și însoțiți de dr. Monica Seik, dr. Tunde Nagy și dr. Anton Ghițiu, care și-au completat eforturile profesionale de rugăciune alături de preoți și de reprezentanții Caritas.

Cadrele medicale și sanitare au trăit un moment aparte, când într-un moment special dedicat lor, preoții participanți au cerut în rugăciunea lor grija cerească de la Doctorul Sufletelor pentru ei, doctorii trupurilor noastre.

Ziua s-a încheiat printr-o întâlnire cu ocazia căreia medicii tășnădeni au împărtășit invitațiilor o parte din grijile și neliniștile lor, dar și satisfacțiile de care au parte în muncă și au făcut cunoscute câteva din realizările cu care se mândresc, între care serviciul de

îngrijire la domiciliu în parteneriat cu Caritas Tășnad și Camera de joacă, amenajată în incinta Spitalului și în care copiii internați beneficiază timp de 40 de ore săptămânal de prezența activă a unui psihoterapeut.

Preoții, medicii și reprezentanții Caritas și-au propus să extindă pe viitor parteneriatul în alte activități comune în beneficiul credincioșilor din orașul și din împrejurimile orașului Tășnad.

Părintele Traian Sfîra a plecat la Domnul

Duminică, 14.02.2010, părintele Traian Sfîra a trecut la Domnul chiar în momentul în care se afla în biserică. Slujba de înmormântare a avut loc miercuri, 17.02.2010, în biserica din Aleșd și a fost celebrată de către Preasfințitul Virgil Bercea, alături de un sobor de preoți.

Părintele Traian Sfîra s-a născut pe data de 3 februarie 1923 în comuna Vezendiu, jud. Satu-Mare, fiind cel mai mare copil al părinților Maria și Gheorghe Sfîra. A urmat cursurile primare în satul natal, iar datorită calităților intelectuale a fost încurajat de dascălii săi să urmeze în continuare studiile. A urmat cursurile Școlii Normale Unite, primind diploma de învățător. După absolvirea Academiei Teologice din Oradea a lucrat o perioadă ca învățător în satul Luncoșoara.

Odată cu desființarea Bisericii Greco-Catolice a început calvarul părintelui Traian Sfîra. În anul 1952 a fost trimis în arest la Onești. După eliberare s-a căsătorit cu Iuliana, având doi copii, Sorin și Simona.

În perioada 1954-1965 a fost contabil șef la Ocolul Silvic Aleșd. În anul 1965 a fost trimis la închisoare pentru a doua oară, lăsându-și familia fără sprijin. În perioada 1967-1972 și-a desfășurat activitatea ca merceolog șef în cadrul Centrului de Producție și Valorificare a Legumelor și Fructelor din Aleșd. După rea-

bilitatea din anul 1972 și-a continuat activitatea ca și contabil șef până în anul 1986, când s-a pensionat.

După reîntrirea în legalitate a Bisericii în anul 1989 a fost hirotonit, pe data de 12 martie 1990, implicându-se activ în constituirea comunității greco-catolice din Aleșd, precum și la construcția lăcașului de cult din localitate. În anul 2002 soția sa Iuliana a trecut la cele veșnice.

Părintele Traian Sfîra a slujit la altar până în ultima clipă a vieții, dându-și sufletul în mâna Domnului chiar în lăcașul de cult, duminică 14 februarie, a.c., așa cum și-a exprimat cândva dorința de a muri în biserică.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Confecționare de felicitări

După activitățile de iarnă, voluntarii Caritas Eparhial Oradea s-au întâlnit din nou pentru a confecționa felicitări. De această dată s-a optat pentru două teme: Ziua Mamei și Sărbătorile de Paște. În activitate sunt implicați 9 voluntari care săptămânal vin la sediul asociației și, pentru câteva ore, își pun creativitatea în folosul comunității. Bani obținuți din vânzarea felicitărilor, în Librăria Gutenberg (str. Ep. Mihai Pavel, nr.4), sunt folosiți în susținerea programelor sociale ale organizației.

Mulțumim voluntarilor pentru implicare!

Duminica Presei

În fiecare an a **treia Duminică a Postului Mare (7 martie 2009)** este dedicată presei creștine. În acest sens, tasul duminicii respective este centralizat la Episcopie, urmând ca acesta să fie folosit în vederea editării revistelor Eparhiei de Oradea. Tot în acest context precizăm că toți credincioșii noștri sunt rugați să acorde o mai mare atenție presei creștine, citirii și difuzării acesteia, chiar ajutorării ei, în măsura care se poate, pentru că ea, presa, face parte din actul de informare și cunoaștere necesar unui bun credincios.

ASOCIAȚIA CARITAS EPARHIAL ORADEA

str. Episcop Mihai Pavel, 3; tel. 0359/418.212; fax. 0359/418.211;
e-mail: caritaseparhial@yahoo.it
www.caritaseparhial.ro

Construim împreună cu 2%

Fii generoși fără să pierdeți nimic!

Contribuiți la ridicarea Casei Frențiu direcționând 2% din impozitul pe venitul din 2009!

DATE DE IDENTIFICARE

Denumire entitate non profit

**ASOCIAȚIA
CARITAS EPARHIAL ORADEA**

Cod Fiscal

RO 17085486

Cont bancar

**RO 23 BTRL 0050 1205 7261 69XX
BANCA TRANSILVANIA**

Fișele completate în 2 exemplare se depun la Administrația Financiară sau pot aduce la sediul asociației.
Le vom depune noi la Administrația Financiară.